

RAPORT DE ACTIVITATE AL MUZEULUI DE ARTĂ CLUJ-NAPOCA PE ANUL 2020

Muzeul de Artă Cluj-Napoca, instituție aflată în subordinea Consiliului Județean Cluj (conform Legii 311/2003, art. 4), colecționează, conservă, cercetează, restaurează, comunică și expune, în scopul cunoașterii, educării și recreerii, bunuri care fac parte din categoria artelor vizuale din arta românească și universală.

Muzeul de Artă Cluj-Napoca este o parte integrantă și un pivot al vieții cultural-artistice a orașului, el erijându-se în postura de promotor al culturii transilvane și a valorilor multiculturalismului și multietnicismului specifice spațiului intracarpatic, respectiv al patrimoniului comun al tuturor comunităților etnice din regiune.

Muzeul de Artă Cluj-Napoca este una dintre cele mai prestigioase instituții muzeale cu profil artistic din România, fiind nominalizat în anul 1997 pentru renumitul Premiu al Muzeului European al Anului - EMYA. Calitatea programelor culturale organizate a fost recompensată cu premii naționale acordate de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național pentru expozițiile *Cultură și artă armenească la Gherla* (2003), *Abodi Nagy Béla* (2005) și *Avangarda din România în colecții clujene* (2007), precum și cu distincția acordată de Comitetul Român al ICOM pentru impactul asupra publicului a programului „*De gustibus et coloribus...*” (2010) și Distincția „*Onoare pentru Cluj – Centenar 2018*” (2018) acordată de Instituția Prefectului Județului Cluj. De asemenea, activitatea muzeului a fost evaluată favorabil și de către experții Michelin, care au decis să includă instituția în prestigiosul ghid, acordându-i două stele. În anul 2020, Președintele Fundației Eidos din București, cunoscutul fotojurnalist Cristian Movilă, reprezentant oficial în România al Fundației olandeze „World Press Photo”, a conferit domnului Lucian Nastasă-Kovács, manager al Muzeului de Artă Cluj-Napoca, o *Diplomă de apreciere „ca semn de prețuire și recunoștință pentru sprijinul acordat în organizarea și promovarea la Cluj-Napoca a celei mai importante expoziții de fotojurnalism la nivel mondial, «World Press Photo»”*, distincție care fost acordată și istoricului de artă Alexandra Sârbu, muzeograf în cadrul Muzeului de Artă Cluj-Napoca, pentru „*profesionalism, dedicație și implicare deosebită în organizarea și promovarea la Cluj-Napoca a celei mai importante expoziții de fotojurnalism la nivel mondial, «World Press Photo»”*.

Obiective pentru anul 2020

Obiective generale:

Dezvoltarea activității de cercetare la nivelul muzeului.

Dezvoltarea Muzeului de Artă din Cluj-Napoca, creșterea gradului de acces și participare a publicului, cu precădere a tinerei generații, la actul de cultură, eficientizarea relației „muzeu – public”, astfel ca acesta să devină un punct de atracție important pentru orașul Cluj-Napoca.

Dezvoltarea de relații cu alte muzeee și instituții culturale de profil din țară și străinătate.

Mărirea fondului patrimonial al muzeului.

Cunoașterea publicului și adaptarea programelor/proiectelor la nevoile și preferințele acestuia.

Reducerea cheltuielilor/vizitator suportate din fondurile alocate de la Consiliul Județean Cluj.

Îmbunătățirea politiciei de resurse umane: evaluarea, instruirea și motivarea salariaților, schimbarea perspectivei personalului asupra muzeului, îmbunătățirea relației manager-salariat.

Obiective specifice în cadrul programelor:

1. Proiecte în PROGRAMUL DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII INSTITUȚIEI

1.1. Asigurarea securității patrimoniului muzeal

1.2. Întreținere și igienizare imobil

1.3. Dotare/întreținere laborator restaurare

1.4. Activități suport pentru funcționarea instituției publice, sănătate și securitatea a muncii și protecție socială

2. Proiecte în PROGRAMUL DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE

- 2.1. Instruirea personalului și participarea la cursuri de specialitate
- 2.2. Organizarea de workshop-uri de instruire și specializare

3. Proiecte în PROGRAMUL ATRAGEREA DE RESURSE FINANCIARE ȘI MĂRIREA FONDULUI PATRIMONIAL

- 3.1. Utilizarea temporară a unor spații din incinta muzeului
- 3.2. Amplificarea fondului patrimonial al muzeului prin atragerea de donații

4. Proiecte în PROGRAMUL EXPOZIȚIA PERMANENTĂ ȘI EXPOZIȚII TEMPORARE

- 4.1. Punerea în valoare a patrimoniului muzeal în contextul expoziției de bază
- 4.2. Expoziții temporare cu lucrări din patrimoniul muzeal, precum și din cel virtual

5. Proiecte în PROGRAMUL MUZEUL – SPAȚIU AL INTERFERENȚEI ARTELOR

- 5.1. Organizarea de evenimente culturale din diverse domenii ale artei (diferite de cele specifice muzeului)

- 5.2. Noutăți editoriale: lansări și prezentări de carte
- 5.3. Proiecții de film
- 5.4. Artele scenice la palat
- 5.5. Evenimente culturale de tip Artist&Curator Talks
- 5.6. Seri literar-artistice

- 5.7. Workshop-uri creativ-recreative de artă contemporană pentru preșcolari și elevi

6. Proiecte în PROGRAMUL CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ A PATRIMONIULUI

- 6.1. Conservarea patrimoniului muzeal
- 6.2. Asigurarea securității și a protejării patrimoniului muzeal
- 6.3. Valorificarea științifică a patrimoniului muzeal prin elaborarea de studii, comunicări și articole științifice
- 6.4. Reevaluarea și clasarea obiectelor muzeale în patrimoniul cultural național
- 6.5. Asigurarea evidenței științifice a patrimoniului cultural mobil și a arhivelor documentare din muzeu
- 6.6. Organizarea de evenimente specifice promovării artei și a cercetării din domeniul specific al muzeului
- 6.7. Editarea și publicarea materialelor de cercetare și promovarea a patrimoniului cultural aflat în posesia muzeului și nu numai
- 6.8. Restaurarea patrimoniului muzeal

7. Proiecte în PROGRAMUL DEZVOLTAREA RELAȚIILOR CU PUBLICUL

- 7.1. Cunoașteți muzeul de artă?

- 7.2. Muzeul interactiv

8. Proiecte în PROGRAMUL MUZEUL ÎN MASS-MEDIA ȘI ON-LINE

- 8.1. Interacțiuni socio-profesionale
- 8.2. Promo – IMPACT!
- 8.3. Marketing digital și social media
- 8.4. Promovarea activităților în mediul online și media
- 8.5. Program special dedicat tinerilor
- 8.6. Exponatul lunii

REALIZĂRI

1. PROGRAMUL DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII INSTITUȚIEI a condus la asigurarea securității și a protejării patrimoniului muzeal, eficientizarea modului de utilizare a spațiilor cu destinație publică din muzeu, stoparea degradării constante a patrimoniului istoric în acord cu misiunea instituției și a prevederilor legale în vigoare în domeniul protecției și a conservării patrimoniului cultural mobil. În cadrul acestui program s-au derulat o serie de proiecte prin care au fost îndeplinite următoarele obiective:

- au continuat lucrările de reabilitare a fațadelor muzeului, lucrările la fațada vestică încheindu-se în luna septembrie;
- au fost efectuate lucrări de întreținere și reparații a clădirii, monument istoric, centralei termice care deservește clădirea muzeului și la echipamentului de monitorizare și supraveghere video
- pentru optimizarea și eficientizarea modului de funcționare al instituției s-au achiziționat 3 imprimante, un server, 4 harduri externe, un obiectiv foto;
- s-a reparat rețeaua de hidranți, inclusiv instalația electrică aferentă acesteia;

- în vederea respectării legislației în vigoare s-au achiziționat instalații de limitare și stingere a incendiilor;
- a fost continuată implementarea recomandărilor misiunii de audit public intern;
- a fost pus în funcție un sistem de plată electronică;
- În cursul anului 2020, în contextul pandemiei de coronavirus, s-a pus accentul pe protejarea angajaților și a publicului, luându-se măsuri privind stoparea raspândirii virului SARS-CoV-2. În acest sens s-au achiziționat, manuși, botoșei și măști de unică folosință, viziere, termometre, panouri de protecție plexiglas, dezinfecțant pentru suprafețe, dezinfecțant pentru mâini și standuri cu dispensere pentru acesta și materiale pentru delimitarea circuitului de vizitare în spațiile expoziționale.

2. PROGRAMUL DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE a condus la atingerea obiectivului privind îmbunătățirea politiciei de resurse umane a instituției, precum și a formării/perfecționării profesionale a personalului angajat, prin obținerea de calificări și informații specifice domeniului de activitate. Data fiind situația epidemiologică prin infecția cu Coronavirusul de tip nou la nivel mondial, pe întreg parcursul anului 2020, angajații Muzeului de Artă Cluj-Napoca au participat doar la cursuri de formare și/sau perfecționare profesională desfășurate exclusiv în mediul online, după cum urmează:

- Doamna Alexandra Sârbu, șef al Serviciului de Cercetare, Organizare Expoziții și Pedagogie Muzeală, a participat la următoarele sesiuni de instruire în domeniul muzeal organizate de importante foruri internaționale: 18 martie 2020 – *CUSEM Webinar: "How to Keep Your Audience Engaged, Entertained and Inspired in the Age of Coronavirus"*, organizat de Asociația Muzeală CUSEUM, în colaborare cu Akron Art Museum și Philbrook Museum of Art, SUA; 25 martie 2020 – *CUSEM Webinar: "How to Captivate, Connect and Communicate with Your Audience During Coronavirus"*, organizat de Asociația Muzeală CUSEUM, în colaborare cu Hammer Museum din Los Angeles, SUA, și Koven J. Smith Consulting for Non-Profit Digital Strategy, SUA; 14 aprilie 2020 – *NEMO Webinar "Creative Europe – What's in It for Museums?"*, organizat de NEMO (Network of European Museum Organisations), Berlin, Germania; 17 – 18 septembrie 2020 – *Digital Conference: "Museums and Social Responsibility: Values Revisited"*, organizată de Deutscher Museumsbund, Berlin, Germania; 18 mai 2020 – *Convegno Internazionale: „Musei per l'egualanza: diversità e inclusione”*, organizată de ICOM (International Council of Museums), Italia; 12 – 15 octombrie 2020 – *International Virtual Conference: "Art Education in the Time of Coronavirus. Reflecting on Today, Anticipating Tomorrow"*, organizată de Czech Section of INSEA (International Society for Education Through Art), Cehia; 14 octombrie 2020 – *NEMO Webinar: "The Museum of the Future: Digital Transformation and Immersive Technologies"*, organizat de NEMO (Network of European Museum Organisations), Berlin, Germania; 16 – 19 noiembrie 2020 – *NEMO European Museum Conference: "Museums Making Sense: Dealing With the Discomfort of a Multicoloured World"*, organizat de NEMO (Network of European Museum Organisations), Berlin, Germania.

- Domnul Iacob Attila, cercetător științific, a participat în luna mai a anului trecut la masa rotundă desfășurată în mediul virtual sub genericul *“Museum Perspectives and the Covid Pandemic”*, organizată sub egida ICOM (International Council of Museums) – Danemarca, la care se adaugă și următoarele activități formative: 7 mai 2020 – *NEMO Webinar: "Museum Lives in Post-Pandemia"*, organizat de NEMO (Network of European Museum Organisations), Berlin, Germania; 10 iunie 2020 – *Webinar on ResiliArt: "Arts and Creativity Beyond Crisis"*, organizat de UNESCO – New Delhi; 8 septembrie 2020 – *Culture Through the Arts in the Public Realm Lectures*, organizat de University of Creative Arts (UCA); 16 – 19 noiembrie 2020 – *NEMO European Museum Conference: "Museums Making Sense: Dealing With the Discomfort of a Multicoloured World"*, organizat de NEMO (Network of European Museum Organisations), Berlin, Germania.

- Doamna Ioana Filipescu, muzeograf gr. II, a audiat în mediul online cursuri aferente domeniilor comunicare și istoria artei: *“Introduction to Public Speaking”* (University of Washington, predat de Dr. Matt McGarrity), *“Roman Architecture”* (Yale University, predat de prof. Diana E.E. Kleiner); *“Early Renaissance Architecture in Italy: from Alberti to Bramante”* (Università La Sapienza, predat de prof. Francesco Paolo Fiore).

- Doamna Claudia Daraban, referent de specialitate gr. II, a participat la următoarele cursuri online: 24 – 25 ianuarie și 29 aprilie 2020 – *„Analiza strategică a mediului socio-economic”*; 7 – 8

februarie și 21 – 22 februarie 2020 – „Marketing antreprenorial”; 24 – 17 martie și 8 aprilie 2020 – „Comunicare și discurs public”; 7 – 11 aprilie și 17 aprilie 2020 – „Managementul proiectelor antreprenoriale”; 20 – 22 mai și 9 iunie 2020 – Transferul rezultatelor cercetărilor în domeniul socio-umanist”; 16 – 19 iunie 2020 – „Surse de finanțare pentru inițiative antreprenoriale” și „Antreprenoriat, piața muncii și cercetare științifică”; 25 – 27 iunie și 29 iunie 2020 – „Cadrul legislativ în afaceri”. Iar în cursul lunii octombrie 2020, a urmat și două workshop-uri, tot în format online: 12 – 14 octombrie 2020 – „O incursiune în domeniul antreprenoriatului”, organizat de echipa Muzeului Astra din Sibiu; 13 – 15 octombrie 2020 – „Despre transferul de cunoștințe din domeniul de cercetare în piața muncii”, organizat de Danke Consulting.

Totodată, s-au organizat concursuri în vederea ocupării următoarelor posturi: 1 (un) post economist, 2 (două) posturi paznici. De asemenea, au fost făcute promovări, după cum urmează: 1 (un) muzeograf de la muzeograf II la muzeograf I, un muncitor calificat treapta II la muncitor calificat treapta I și 2 angajați de la postul de referent de specialitate III la postul de referent de specialitate II.

3. PROGRAMUL ATRAGEREA DE RESURSE FINANCIARE ȘI MĂRIREA FONDULUI PATRIMONIAL a condus la atingerea obiectivelor prin:

- acordarea pentru utilizare temporară a unor spații din incinta Palatului Bánffy, în vederea desfășurării unor activități cu caracter complementar în muzeu și a obținerii de venituri proprii din taxele de utilizare temporară încasate;

- organizarea unor evenimente prin asociere în participație;

- amplificarea fondului patrimonial al muzeului s-a făcut prin obținerea ca donații a unui număr de **85 de lucrări de artă în valoare de 72690,00 lei**;

- în vederea obținerii de venituri proprii s-au elaborat și pus în vânzare publicații (cataloge, afișe, cărți poștale cu reproduceri după lucrări din patrimoniul) ale muzeului. **În anul 2020 s-au realizat venituri proprii în valoare de 109851 lei, față de 91450 lei propuși.**

4. PROGRAMUL EXPOZITIA PERMANENTĂ ȘI EXPOZITII TEMPORARE a condus la atingerea obiectivului privind realizarea planului de valorificare expozițională a patrimoniului muzeului, precum și la dezvoltarea relațiilor cu alte instituții muzeale din țară și străinătate.

Expoziția permanentă. În regim temporar, au fost înlocuite cu alte piese de patrimoniu lucrări care figurează permanent în Galeria Națională, în vederea itinerării acestora la alte muzee sau a introducerii lor în expoziții temporare organizate de instituția aparținătoare.

Expoziții temporare

Au fost realizate toate proiecte expoziționale prevăzute în programul minimal, numărul total al expozițiilor temporare realizate la sediul instituției fiind de 50, De asemenea, în perioada 5 februarie – 1 martie 2020, Muzeul de Artă Cluj-Napoca a organizat la Muzeul Național de Artă al Moldovei din Chișinău expoziția internatională de grafică „Holocaust”. Astfel, au fost realizate în plus față de estimarea inițială 35 de proiecte expoziționale. Dintre care amintim: a) evenimente expoziționale prin care au fost introduse în circuitul public lucrări valoroase din fondurile patrimoniale ale instituției, având un caracter inedit sau mai puțin cunoscute publicului larg: „Pictură transilvăneană interbelică”, „Rondul scriitorilor în dialog cu lucrări din patrimoniul Muzeului de Artă Cluj-Napoca”, „Beethoven Reloaded” (pictură, sculptură, grafică) și „Acroșaje participative” (artă video și animație, sunet, lumină și scriere creativă); b) expoziții personale sau de grup ale unor importanți artiști contemporani clujeni: Feleki Károly: „Trialog” (foto, desen, afiș), Expoziția anuală a Breslei „Barabás Miklós”, Gaspar Szilard: First Museum Show, Elena Ilăș și Florin Marin: „Versus” (sculptură, desen, obiect), Viorel Nimigeanu: Expoziție retrospectivă aniversară (pictură), Forró Ágnes: Expoziție personală de grafică de șevalet, Radu Șerban: „Continuum” (pictură, desen, obiect, intermedia); c) manifestări expoziționale de amploare care au atras prezența unor personalități internaționale de prestigiu ale scenei artistice contemporane: Expoziția retrospectivă de sculptură și pictură a artiștilor Florentina Mihai-Bonta și Alexandru Mihai (Germania), Expoziția „Lumea ca alegorie și mit” a artistului Michael Lassel, Expoziția „Lights on! Fellini's 8 1/2 - fotografii inedite de Paul Ronald din colecția Maraldi”, „World Press Photo | 2020” – cea mai prestigioasă expoziție anuală de fotojurnalism și storytelling digital la nivel mondial, Expoziția de fotografie „Flashback. Return to Cluj” a celebrului fotograf internațional de origine germano-ucraineană Miron Zownir, Expoziția „Homo

Sum” a artistului Bruno Maria Bradt, Expoziția internațională de grafică contemporană „Tribuna Graphic – 2020” (ediția a XI-a online), Expozițiile personale de pictură ale artiștilor polonezi Włodzimierz Karankiewicz: „Velum” și Beata Bebel „Chromatic Emotions”, „Clujotronic | 2020” – Electro Arts Festival, Expoziția Internațională de Grafică „Holocaust” (ediție online); d) expoziții personale sau de grup care au valorificat, cu predilecție, creația de dată recentă a unor expozenți de marcă ai centrelor artistice naționale din afara arealului județului Cluj: Marcel Lupșe: „Descânt” (pictură, desen, obiect), Mircea Popîtu (pictură) și Ioan Șeu (sculptură): „Dialog între pensulă și daltă”, Ádám Gyula: „Paradisul regăsit” (fotografie), „Ilfoveanu – 2020”: Expoziție-eveniment dedicată „Zilei Europene a Patrimoniului”, Sipos László: „Lume întoarsă” (pictură și grafică), Xantus Géza: „Atracția infinitului” (pictură), Bienala Națională de Ceramică-Sticlă-Metal „Metafore incandescente”: ediția „Pandemica-Online-2020”; e) expoziții de grup care au introdus în circuitul public creația unor tineri plasticieni din centrul artistic Cluj: „Echoes Beneath the Waves”, „What If You Were in My Shoes?”, „Gone With the Wind”: Expoziția masteranzilor Universității de Artă și Design (UAD) de la specializarea Pictură, „Neo-manifest romantic”: Expoziția doctoranzilor Universității de Artă de Design și Design (UAD).

Lucrări din patrimoniul Muzeului de Artă Cluj-Napoca au fost prezentate în următoarele expoziții temporare organizate în țară: „Pictori maghiari din colecția Muzeului de Artă Cluj-Napoca”, organizată la Muzeul „Haáz Rezső” din Odorheiul Secuiesc în perioada 20 ianuarie – 25 august 2020; *Expoziția de pictură „Nagy Albert”*, organizată la Centrul de Arte Plastice „Transilvania” din Sfântu Gheorghe în perioada 24 aprilie – 24 august 2020; „*Gheorghe Petrașcu și Sabin Bălașa*”, organizată la Centrul Cultural „Art Society” din București în perioada 11 – 20 septembrie 2020; „*Constantin Daniel Rosenthal (1820-1851). Un artist în vremea revoluției*”, organizată la Muzeul Național de Artă al României în perioada 24 septembrie 2020 – 21 februarie 2021; „*Experiența restaurării*”, organizată la Muzeul Național de Istorie a României în perioada 24 decembrie 2020 – 20 mai 2021.

Expozițiile și manifestările culturale organizate în cadrul Muzeului de Artă Cluj-Napoca au condus, pe fundalul unui context pandemic deosebit de dificil, care a fost marcat de instaurarea, la nivel național, a unor stări de urgență și, ulterior, stări de alertă cu toate restricțiile limitative privind măsurile de protecție sanitară și mobilitate a persoanelor, la atragerea unui număr mai mult decât onorabil de vizitatori: **36176 la sediu, față de 31000 prevăzuți**. Peste **37800** de vizitatori, au participat la expoziții care au antrenat în expunere lucrări din patrimoniul muzeului pe plan național.

5. PROGRAMUL MUZEUL – SPATIU AL INTERFERENȚEI ARTELOR a condus la atingerea obiectivului legat de diversificarea activității muzeului, de creștere a gradului de acces și de participare a publicului la actul de cultură, facilitând, totodată, și sporirea atraktivității și a vizibilității instituționale printr-o implicare sporită în viața și proiectele comunității. Programul fost realizat în parteneriat cu importante instituții de cultură și a condus la includerea în ofertă culturală a muzeului a altor genuri artistice precum: muzica clasică și modernă, arta teatrală și cinematografică, arta video și arta digitală, literatura și poezia etc. În acest sens, pe fundalul problematic al pandemiei provocate de Covid-19, au fost depuse eforturi substanțiale pentru organizarea în siguranță a unui număr însemnat de lansări de carte, mese rotunde și conferințe pe diverse teme dedicate artei și culturii contemporane, concerte de muzică modernă (live sau proiecții), proiecții de film artistic și documentar, producții teatrale și performance-uri experimentale, specifice formelor de expresie scenică, seri literar-artistice și workshop-uri creativ-recreative de artă contemporană. Cea de-a IX-a ediție a evenimentului „*Clujotronic. Electro Arts Festival*” a propus experiența unei ediții hibride, care a privilegiat, în contextul situației epidemiologice generate de virusul SARS-CoV-2, colaborarea la distanță, fuziunea dintre artă și tehnologie articulându-se prin interacțiunea fără contact fizic. Într-o combinație atrăgătoare de evenimente online și offline, punct de întâlnire a artiștilor din Franța, Germania și România, „*Clujotronic | 2020*” a sfidat frontierele și a dus mai departe pasiunea pentru artă și tehnologie, printr-o serie ingenioasă de instalații new media, proiecte colaborative de artă digitală, ateliere, dezbatere, jocuri video independente și expoziții care au ghidat publicul în lumea creației fără limite fizice, evidențiind legătura dintre individ și comunitate, mediată de instrumente digitale. De asemenea, pe fundalul fructuoasei colaborări cu Teatrul de Păpuși „Puck”, a fost inaugurată și ediția cu numărul 14 a evenimentului „*Muzeul Păpușilor*”, sub genericul aniversar „*Puck 70 – Epaminonda Tiotiu. Expoziție de scenografie*”, manifestare dedicată atât celor șapte decenii de

funcționare a prestigioasei instituții teatrale, cât și omagierii scenografului Epaminonda Tiotiu, autorul schițelor, păpușilor, decorurilor și machetelor care au încântat generații după generații de copii în ultimele decenii. Cu această ocazie, în sala de expoziții temporare a Muzeului de Artă Cluj-Napoca, au putut fi admirate păpuși și elemente de decor din spectacole precum „Vasilache și Mărioara”, „Poveste de iarnă”, „Hänsel și Gretel”, „Ochiul soacrei”, „Cartea lui Apoloodor”, „Crăiasa zăpezii”, „Hol a vilag Kezepé?” (Unde-i centrul lumii?), „Tengerszem Tundere” (Zâna lacului) sau „Rătușca cea urâtă”. Programul special de evenimente tip *Artist&Curator Talk* a permis publicului, în format online, pătrunderea în „laboratorul nevăzut” al unor procese creative captivante, facilitând, prin întâlnirea și dialogul deschis cu autorii lor, înțelegerea adecvată a unor demersuri artistice ingenioase, de o incontestabilă originalitate. În acest sens, ilustrative sunt interviurile sau prezentările virtuale dedicate artiștilor Miron Zownir, Bruno Maria Brandt, Forró Ágnes, Maria Alexandrescu Vianu sau Tiotiu Epaminonda și, nu mai puțin, expozițiilor „Rondul scriitorilor în dialog cu lucrări din patrimoniul Muzeului de Artă Cluj-Napoca”, „World Press Photo | 2020” sau „Beethoven Reloaded” (pictură, sculptură, grafică). Totodată, în contextul ediției cu numărul 19 a Festivalului Internațional de Film Transilvania (TIFF), au avut loc la sediul Muzeului de Artă Cluj-Napoca proiecții de filme artistice și documentare destinate publicului larg, iar în cadrul secțiunii „EducaTIFF”, o adevărată platformă educațională cu activități pentru elevi și profesori, au fost rulate o serie de filme cu numeroase valențe educative adresate publicului tânăr.

S-au organizat 77 de evenimente și manifestări culturale artistice.

6. PROGRAMUL CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ A PATRIMONIULUI a condus la atingerea obiectivului privind dezvoltarea activității de cercetare la nivelul muzeului, realizarea acelor activități de cercetare, documentare, evidență științifică, clasare și restaurare a patrimoniului muzeal. În cadrul acestui program s-au realizat următoarele: au fost întocmite un număr de 302 fișe analitice de evidență (FAE) în programul DOCPAT, 33 de fișe de conservare și au fost reevaluate 573 lucrări din patrimoniul artistic mobil. **Referitor la activitatea muzeului au fost publicate 59 de articole în presa de specialitate, 10 emisiuni radio-TV față de 29 propuse**, respectiv, texte în cataloage de expoziție.

A fost realizată cercetarea științifică a unor opere de artă aparținând patrimoniului muzeal și, respectiv, categoriei artelor vizuale semnificative în arta contemporană românească apte să devină patrimoniu muzeal (patrimoniu virtual), care au beneficiat de o valorificare publicistică și expozițională. Astfel, personalul de specialitate al muzeului a publicat 4 (patru) cataloage, după cum urmează: *Rondul scriitorilor în dialog cu lucrări din patrimoniul Muzeului de Artă Cluj-Napoca*, *Maria Alexandrescu Vianu, Radu Șerban | ReAmintiri și Árkossy István. Călătorie în timp/Időutazás*. De asemenea, cu referire directă la expoziții temporare organizate în anul 2020 sau la o serie de domenii de interes ale muzeelor, au fost elaborate studii și articole de specialitate, croniici de expoziție sau texte curatoriale care au fost deja publicate sau sunt în curs de apariție, după cum urmează: Breaz, Dan, *Ilash/ Marin, cititori/ interpreți ai recuzitelor post-umanului*, în revista „Arta”, București, nr. 46-47, decembrie 2020; Breaz, Dan, *Dialog vertical. Regăsirea prin creație*, în catalogul de expoziție *Dialog vertical. Iurie Cojocaru*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2020; Iakob, Attila, *Balazs Peter. Spirit și moștenire artistică*, în revista „Tribuna”, nr. 429/2020; Idem, *Dorel Găină. O hartă a timpului*, în revista „Tribuna”, nr. 434/2020; Idem, *Imaginea unei alte lumi. Ágnes Forró la Muzeul de Artă din Cluj-Napoca*, în revista „Tribuna”, nr. 437/2020; Sârbu, Alexandra, *Gone With the Wind* (text curatorial), publicat integral în cadrul articolului *Expoziția masteranzilor UAD Cluj-Napoca: "Gone With the Wind" găzduită de Muzeul de Artă din Cluj-Napoca (10 septembrie – 11 octombrie 2020)*, autor Cosmina Marcela Oltean, în revista „Luceafărul”, anul XII, nr. 10 (142), 7 octombrie 2020, ediția online; Bordás, Beátá, *Melka Vince (1834–1911) vadászjelenetei a válaszúti Bánffy-kastélyban*” (Scenele de vânătoare pictate de Melka Vince pentru castelul Bánffy de la Răscruci), 2020 (în curs de apariție în *Erdélyi Évszázadok*, vol. 5, 2020, pp. 123–149); Dărăban, Claudia; Nastasă, Lucian; Veress Ilka (edit.), *Monografia minorității armene din România*, Editura ISPMN, Cluj-Napoca (în curs de apariție); Dărăban, Claudia, *The Romanian Community in Italy. An analysis from the Perspective of Public Discourse and Public Policies in Italy (2000-2020)*, 2020 (în curs de apariție în Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” – Supliment, Cluj-Napoca); Iakob Attila, *Promovare și creație culturală în spațiul virtual. Dinamică și perspective în contextul interconectivității globale*, 2020 (în curs de publicare în volumul Simpozionului Anual Internațional „Identitate și ideologie. Limbă și literatură română în paradigma culturală europeană”); Sârbu, Alexandra, „*Dance Well*”. Un demers inedit de incluziune

*și reintegrare socială dezvoltat la Museo Civico di Bassano del Grappa, 2020 (în curs de apariție în „Luceafărul”, Anul XIII, nr. 1 (145), ianuarie 2021); Sârbu, Alexandra, *Expozițiile bursierilor „secțiunii artistice” a Școlii Române de la Roma în timpul mandatului directoral al lui Emil Panaiteșcu*, 2020 (în curs de apariție în Anuarul Muzeului de Artă Tulcea „Dobro-Art | 2021”).*

În afara acestor demersuri, semnalăm și continuarea muncii de documentare științifică a manuscriselor elaborate de Ioana Filipescu pe marginea următoarelor colecții de pictură și grafică din patrimoniul Muzeului de Artă Cluj-Napoca: *Grafica lui Grigorescu la Muzeul de Artă din Cluj* și *Capodopere ale artei europene în colecția Muzeului de Artă din Cluj*, precum și pregătirea de către Alexandra Sârbu, la solicitarea Muzeului Național de Artă Contemporană (MNAC) din București, a materialului documentar aferent xilogravurii semnate de artistul Ion Bitzan (1924-1977), intitulată *Compoziție Nr. I* (seria „Cadențe”), în vederea publicării acesteia în proiectul editorial *Ion Bitzan. Catalog raisonné*.

În privința demersurilor de promovare a patrimoniului instituțional și a cercetării din domeniile de interes ale muzeului, menționăm și participările personalului de specialitate la conferințe și evenimente publice de profil, cu caracter național sau internațional:

a) Iacob Attila, cercetător științific:

• **16 – 18 septembrie 2020, Institutul de Filologie Română „A. Philippide” al Academiei Române, Filiala Iași** – Comunicarea cu titlul „*Promovare și creație culturală în spațiul virtual. Dinamică și perspective în contextul interconectivității globale*”, în cadrul ediției a XIX-a (online) a Simpozionului Anual Internațional „Identitate și ideologie. Limbă și literatură română în paradigma culturală europeană”, secțiunea „Etnologie, Cultură și Identitate”.

b) Alexandra Sârbu, șef serviciu:

• **15 – 16 octombrie 2020, ICEM Tulcea** – Comunicarea cu titlul „*Expozițiile bursierilor „secțiunii artistice” a Școlii Române de la Roma pe durata mandatului directoral al lui Emil Panaiteșcu*”, în cadrul celei de-a IV-a ediții a Sesiunii Naționale de Comunicări „Patrimoniu și educația în muzeele de artă”, secțiunea B – „Educație și marketing muzeal”, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale (ICEM) – Tulcea.

• **13 noiembrie 2020, Muzeul de Artă Cluj-Napoca** – Prelegerea cu titlul „*Muzeu emțional: o cazuistică de nișă*”, în cadrul proiectului ARTS Business Incubator (*Incubator de idei de afaceri în domeniul artelor vizuale și al industriilor culturale și creative*), finanțat în urma competiției de proiecte inițiate de Ministerul Educației Naționale din Fondul de Dezvoltare Instituțională destinat universităților de stat – FDI 2020, ca parte integrantă a activităților formative aferente stagiului obligatoriu de practică de specialitate al studenților și masteranzilor Universității de Artă și Design (UAD) din Cluj-Napoca, programele de studiu: „Istoria și Teoria Artei” și „Practici curatoare contemporane”.

• **20 noiembrie 2020, Muzeul de Artă Cluj-Napoca** – Prelegerea cu titlul „*Scurt istoric al Muzeului de Artă Cluj-Napoca*”, în cadrul proiectului ARTS Business Incubator (*Incubator de idei de afaceri în domeniul artelor vizuale și al industriilor culturale și creative*), finanțat în urma competiției de proiecte inițiate de Ministerul Educației Naționale din Fondul de Dezvoltare Instituțională destinat universităților de stat – FDI 2020, ca parte integrantă a activităților formative aferente stagiului obligatoriu de practică de specialitate al studenților și masteranzilor Universității de Artă și Design (UAD) din Cluj-Napoca, programele de studiu: „Istoria și Teoria Artei” și „Practici curatoare contemporane”.

e) Claudia Dărăban, referent de specialitate:

• **16 – 18 septembrie 2020, Institutul de Filologie Română „A. Philippide” al Academiei Române, Filiala Iași** – Comunicarea cu titlul „*Identitate și cultură românească în contextul procesului de globalizare de la începutul secolului XXI*”, în cadrul ediției a XIX-a (online) a Simpozionului Annual Internațional „Identitate și ideologie. Limbă și literatură română în paradigma culturală europeană”, secțiunea „Etnologie, Cultură și Identitate”.

• **16 – 18 septembrie 2020, Cluj-Napoca** – Comunicarea cu titlul „*The Romanian Community in Italy. An Analysis from the Perspective of Public Discourse and Public Policies in Italy (2000-2020)*”, în cadrul Conferinței Internaționale Online „*România – Italia – Europa. Evoluții istorice, dinamici culturale, relații internaționale*”.

7. PROGRAMUL DEZVOLTAREA RELAȚIILOR CU PUBLICUL a condus la atingerea obiectivului privind creșterea gradului de acces și participare a publicului, cu precădere a tinerei generații la actul de cultură, eficientizarea relației muzeu-public, la cunoașterea publicului și

adaptarea programelor la nevoile și preferințele acestuia. A fost realizat prin intermediul parteneriatelor încheiate cu Universitatea de Artă și Design Cluj-Napoca (UAD), Festivalul Internațional de Film Transilvania (TIFF), Centrul Cultural German – Cluj-Napoca, Institutul Francez Cluj, Eidos Foundation – București, Uniunea Scriitorilor din România – Filiala Cluj, Universitatea de Medicină și Farmacie (UMF) „Iuliu Hațieganu” Cluj-Napoca, Asociația „Clujul comoară”, Teatrul de Păpuși „Puck” – Cluj-Napoca, Opera Maghiară Cluj, EDLC România – București, Asociația DAISLER, Casa de licitații Vikart, Școala Populară de Artă „Tudor Jarda”, Revista Tribuna.

În vederea promovării imaginii muzeului, a diseminării optime a informațiilor referitoare la patrimoniul muzeului și oferă sa culturală și a atragerii publicului către muzeu, s-au tipărit afișe, invitații, bannere, fly-ere, texte de prezentare și materiale informative, texte de sală în expoziții.

În condițiile instituirii stărilor de urgență pe întreg teritoriul României, prin decrete prezidențiale, iar ulterior, a stărilor de alertă consecutive cu respectarea riguroasă a tuturor protocoalelor de prevenire și limitare a contaminării cu virusul SARS-CoV-2, întreținerea legăturii cu comunitatea de referință s-a făcut prin reorientarea masivă a strategiei de comunicare instituțională spre promovarea unor forme creative de transfer a conținuturilor culturale în mediul virtual. Astfel, în format online, s-a realizat o serie numeroasă de acțiuni instructiv-educative destinate publicului larg, circumscrise domeniului „educație muzeală”, după cum urmează: a) *Program special de prezentări video dedicate celei mai prestigioase competiții anuale de fotojurnalism și storytelling digital la nivel mondial, „World Press Photo”*, explorând următoarele direcții tematice: istoria celebrei Fundații olandeze „World Press Photo”, istoria competiției anuale internaționale „World Press Photo” și a expozițiilor sale de fotografie jurnalistică, perspectiva juriului și criteriile de eligibilitate care au stat la baza ierarhiei finale a marilor câștigători ai ediției 2020, puncte de vedere asupra ediției 2020 a expoziției anuale internaționale „World Press Photo” în prezentarea curatorului olandez Jerzy Brinkhof și a reprezentanților oficiali ai forurilor care au sprijinit finanțier sau patronat organizarea evenimentului itinerat și în România; b) *Program special de prezentări textual-vizuale, sub genericul „Povestea zilei”, a celor mai impresionante fotografii ale expoziției „World Press Photo | 2020”*; c) „*Precizia instantaneului. CLIPA CARE VORBEȘTE*”, un tur virtual al expoziției „World Press Photo | 2020” de la sediul Palatului Bánffy, realizat în baza unui demers de co-creație inițiat de Muzeul de Artă Cluj-Napoca, în parteneriat cu Departamentul Foto-Video-Procesare Computerizată a Imaginii din cadrul Universității de Artă și Design (UAD); d) *Program special de prezentări textual-vizuale privind filosofia creației artistice și analiza critică a operei plastice a unuia dintre cei mai reputați pictori români contemporani Sorin Ilfoveanu*, program ocasionat de prezența pe simezele Muzeului de Artă Cluj-Napoca a sintezei expoziționale restrospective „Ilfoveanu | 2020”, dedicată „Zilei Europene a Patrimoniului”; e) *Program special de prezentări textual-vizuale privind conceptul curatorial și caracterul fotografiilor celebrului artist internațional de origine germano-ucraineană Miron Zownir*, program ocasionat de prezența pe simezele Muzeului de Artă Cluj-Napoca a expoziției „Miron Zownir: Flashback. Return to Cluj”; f) *Program special de prezentări vizual-textuale ale seriei inedite de fotografii „Corona Berlin” (2020) ale fotografului Miron Zownir*, program conceput ca o extensie virtuală a expoziției „Flashback. Return to Cluj”, sub forma unei radiografii simbolice a contextului pandemic actual, fotografiile fiind realizate în capitala Germaniei pe durata primului lockdown; g) *Program special de prezentări video și textuale ale lucrărilor prezente în expoziția „Acroșaje participative”*, un proces interdisciplinar complex de creație și construcție colaborativă având drept rezultat o expoziție care valorifică, într-o manieră insolită, opere de artă iconice din patrimoniul „Galeriei Naționale” a Muzeului de Artă Cluj-Napoca; h) *Program special de prezentări textual-vizuale privind conceptele artistice ale proiectelor de dizertație prezente în expoziția masteranzilor Universității de Artă și Design (UAD) „Gone With the Wind”*; i) *Program special de prezentări video și/sau textual-vizuale pentru a pune în valoare o serie variată de expoziții cu caracter temporar: „Puck 70 – Epaminonda Tiotiu. Expoziție de scenografie”, Sipos László: „Lume întoarsă” (pictură și grafică), Elena Ilaș și Florin Marin: „Versus” (sculptură, desen, obiect), „Beethoven Reloaded”, Bruno Maria Bradt: „Homo Sum”, „Neo-manifest romantic”, Forró Ágnes (expoziție personală de grafică de șevalet), „Rondul scriitorilor în dialog cu lucrări din patrimoniul Muzeului de Artă Cluj-Napoca”, Maria Alexandrescu Vianu: „Între cer și pământ”, Marcel Lupșe: „Descânt” (pictură, desen, obiect), „Echoes Beneath the Waves” și Michael Lassel: „Lumea ca alegorie și mit”;* j) *Program special de prezentări textual-vizuale, reunite sub genericul „Lucrări din patrimoniul muzeului”*, prin care au fost promovate lucrări semnate de artiști precum Elena

Popea, Hans Eder, Eugen Gâscă, Nagy Albert, Ion Tuculescu, Cornel Brudașcu și Ioan Sbârciu; k) *Program special de prezentări documentare, reunite sub genericul „Momente din istoria Muzeului de Artă”*, prin care au fost evidențiate principalele etape de evoluție ale instituției și, implicit, ale fondurilor patrimoniale deținute; l) *Program special de prezentări cu tematică istorico-arhitecturală, reunite sub genericul „Palatul Bánffy”*, prin care au fost ilstrate principalele momente ale construcției edificiului baroc, precum și analiza decorului său plastic original; m) *Prezentare specială, cu ocazia „Zilei Internaționale a Romilor”, a unor lucrări din patrimoniul Muzeului de Artă Cluj-Napoca ilustrând reprezentanți ai acestui grup etno-cultural*. Dincolo de aceste inițiative desfășurate exclusiv în format online, până la momentul instituirii primei stări de urgență la nivel național, au fost puse, în format fizic, la dispoziția publicului și următoarele opțiuni de prezentări ghidate interactive sau pachete de programe de educație muzeală, ofertă care ulterior a trebuit, însă, sistată cu titlu temporar, în contextul restricțiilor impuse prin măsurile igienico-sanitare și de protecție în vigoare: a) *Program de ghidaje gratuite în expoziția de bază a „Galeriei Naționale”* pentru publicul larg în zilele de sămbătă și duminică; b) *Program special de ghidaje tematice destinate elevilor din ciclurile primar, gimnazial și liceal în cadrul ediției 2020 a programului „Școala Altfel. Să știi mai multe, să fii mai bun”*; c) Pachet de programe de educație muzeală: „*Palatul Bánffy*”, „*Creația ca spectacol. Regia spațiului pictural*” și „*Genurile artistice*”. Iar în parteneriat cu EDCL România, împreună cu Inspectoratul Școlar Județean Cluj, Consiliul Județean Cluj și alte patru muzeu din Cluj-Napoca, respectiv Muzeul Etnografic al Transilvaniei (MET), Parcul Etnografic „Romulus Vuia”, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei (MNIT) și Muzeul Zoologic al Universității „Babeș-Bolyai” (UBB), muzeul nostru a făcut parte integrantă din secțiune-pilot locală a *projecțului educațional pentru elevi de liceu „5 muzeu / 5 licee”*, lansată oficial la data de 28 februarie 2020, dar ale cărei acțiuni educative au trebuit sistate pe fondul instaurării stărilor de urgență pe teritoriul României și, implicit, a mutării cursurilor din școli în mediul online.

În parteneriat cu Departamentul de Discipline Teoretice al Universității de Artă și Design (UAD) din Cluj-Napoca, a fost derulat, în formatul educațional blended-learning (hibrid/mixt), un program de practică de specialitate destinat liniei de studiu „*Istoria și Teoria Artei*”, nivel licență, și programului de studii de masterat „*Practici curatoriale contemporane*”, în cadrul proiectului *ARTS Business Incubator (Incubator de idei de afaceri în domeniul artelor vizuale și al industriilor culturale și creative)*, finanțat în urma competiției de proiecte inițiate de Ministerul Educației Naționale din Fondul de Dezvoltare Instituțională destinat universităților de stat – FDI 2020. Pentru ediția 2020 a *Festivalului European „Noaptea Muzeelor”*, desfășurată exclusiv online la nivel local, Muzeul de Artă Cluj-Napoca a adus în atenția publicului, sub forma unui generos video de prezentare, un număr de cinci expoziții, după cum urmează: „*Galeria Națională*” (expoziția de bază a muzeului), „*Flashback. Return to Cluj*” – expoziția de fotografie a celebrului fotograf internațional de origine germano-ucrainean Miron Zownir, „*Velum*” și „*Chromatic Emotions*” – expozițiile personale de pictură tip cupaj ale artiștilor polonezi Włodzimierz Karankiewicz și Beata Bebel, „*Lume întoarsă*” – expoziția personală de pictură a artistului Sipos László și „*Pictură tradițională din Transilvania și Banat în colecția pr. prof. Ioan Bizău*”. Tot în cadrul acestei ediții a „*Nopții Muzeelor*”, muzeul nostru a participat și la proiectul cu largă difuziune națională „*Obiecte cu poveste*”, inițiat de Rețeaua Națională a Muzeelor din România (RNMR), în parteneriat cu postul de radio Europa FM, prezentând bustul din bronz al împăratesei austriecă Elisabeta de Wittelsbach, cunoscută mai ales sub numele de „*Sissi*”, creație a reputatului sculptor maghiar Alajos Stróbl (1656-1926).

În anul 2020 s-au organizat 101 de activități educaționale față de 32 propuse.

8. PROGRAMUL MUZEUL ÎN MASS-MEDIA ȘI ON-LINE a condus, prin intermediul programelor derulate, la atingerea obiectivelor privind eficientizarea relației muzeu-public, astfel încât instituția muzeală să devină un punct major de atracție, înregistrându-se și o prezență sporită în mass-media și în mediul online. În cursul anului 2020, s-au asigurat facilitățile necesare întreținerii comunicării interne și a relațiilor de colaborare și parteneriale intra și inter-instituționale, precum și a comunicării dintre muzeu și publicurile sale, mass-media locală etc., asigurându-se, totodată, și păstrarea calității de membru în diverse organizații profesionale: Rețeaua Națională a Muzeelor din România (RNMR) și Consiliul Internațional al Muzeelor (ICOM). De asemenea, a fost acordată o atenție deosebită prezentării și actualizării sistematice a activităților muzeului pe propriul website online și pe pagina oficială de facebook, expedierii unui newsletter cu ciclicitate

săptămânală, al cărui conținut informează destinatarii asupra programului activităților culturale, instructiv-educative și expoziționale prevăzute spre desfășurare la sediul muzeului în cursul următoarei săptămâni calendaristice (**număr total adrese de e-mail: 1545**), trimiterii de comunicate de presă sau, după caz, informări de presă către mass-media locală, centrală și internațională (**număr total destinatari: 165**), tipăriririi de materiale publicitare: afișe, bannere, fly-ere, invitații, foi de informare, pliante și afișarea și/sau distribuirea lor la sediul muzeului, precum și în alte puncte cu maximă vizibilitate din oraș, iar nu în ultimul rând, participării managerului muzeului și a unor membrii ai personalului de specialitate la emisiuni radio și de televiziune (Radio România Cluj, Radio România Actualitate, Radio România Internațional, Radio Renașterea, TVR Cluj, DIGI TV Cluj, NCN Cluj, Transilvania Live). *Exponatul lunii*, program de valorificare lunăry, în regim sistematic, a unor bunuri muzeistice cu valoare deosebită din colecțiile patrimoniale ale instituției, a contribuit la promovarea și punerea în valoare cultural-istorică a unor obiecte muzeale de mare reprezentativitate pentru specificul colecțiilor artistice deținute de Muzeul de Artă Cluj-Napoca, facilitând, totodată, și creșterea vizibilității patrimoniului muzeal și accesibilizarea conținutului referitor la acesta, ca de pildă, compoziția figurativă intitulată „*Copii plângând*” a celui mai însemnat reprezentant al picturii realiste maghiare din secolul al XIX-lea, Munkácsy Mihály (1844-1900) sau seria de lucrări semnate de Nicolae Tonitza (1886-1940). Totodată, în mod excepțional și doar cu titlu temporar, în contextul limitărilor impuse de pandemia de Covid-19, a fost necesară o reconfigurare a formatului său inițial, o serie de lucrări semnificative din colecțiile de artă românească ale instituției beneficiind de generoase prezentări vizual-textuale care au fost integral transferate în mediul online.

INDICATORI ECONOMICI 2020

Nr. crt.	Categorii	Buget inițial 2020	Buget final rectificat 2020	Realizat 2020
0	1	2	3	4
1.	Venituri totale, din care:	3.363.450	5.363.450	5.226.363
1.1.	Subvenții/alocații	3.272.000	5.272.000	5.116.512
1.2.	Venituri proprii	91.450	91.450	109.851
1.3.	Sponsorizări	0	0	
1.4.	Alte surse	0	0	
2.	Cheltuieli totale, din care:	3.436.930	5.436.930	5.195.818
2.1.	Subvenții/alocații	3.272.000	5.272.000	5.116.512
2.1.1.	Cheltuieli de personal	2.378.000	2.378.000	2.282.202
2.1.2.	Bunuri și servicii	394.000	394.000	334.496
2.1.3.	Investiții	500.000	2.500.000	2.499.814
2.2	Venituri proprii	164.930	164.930	79.306
2.2.1	Venituri proprii – bunuri și servicii	91.450	91.450	79.306
2.2.2.	Venituri proprii – investiții	73.480	73.480	0
2.3.	Sponsorizări	0	0	0
2.4.	Alte surse	0	0	0

Lucian Nastasă-Kovács
MANAGER

